

**МЕЖРЕГИОНАЛЬНАЯ ОЛИМПИАДА ШКОЛЬНИКОВ «ЮНИОР»
ПО ТАТАРСКОМУ ЯЗЫКУ
ЗАКЛЮЧИТЕЛЬНЫЙ ЭТАП
2023-2024 учебный год
4 КЛАСС**

Таблица ответов

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
а			X				X		X						X			X		X
ә					X							X		X			X		X	
б		X		X				X					X			X				
в	X					X				X	X									
задания по 1 баллу																				

1. Яңгырау тартык авазлар гына кергән рәтне билгеләгез. (1 балл)

- а) [ж],[м],[к],[р];
- ә) [д],[м],[с],[ң];
- б) [т],[м],[ң],[н];
- в) [ж],[з],[д],[м].

2. Сүз башында языла алмый торган хәрефләр дәрәс күрсәтелгән рәтне билгеләгез. (1 балл)

- а) ж, һ, к;
- ә) ә, ү, ө;
- б) **ң, ь, ь;**
- в) ц, щ, ж.

3. Синонимнардан гына торган рәтне билгеләгез. (1 балл)

- а) **суык, салкын;**
- ә) жир, күк;
- б) көн, төн;
- в) әби, бабай.

4. Калын хәрефләр белән бирелгән сүзләрнең төре дәрәс күрсәтелгән рәтне билгеләгез. (1 балл)

- Габделбар, **кара,**
- Шүрлектә **кара!** (Жәвад Тәржемәнов)
- а) антонимнар;
- ә) синонимнар;
- б) **омонимнар;**
- в) күчерелмә мәгънәле сүзләр.

5. Тамырдаш сүзләрдән генә торган рәтне билгеләгез. (1 балл)

- а) бал, бала;
- ә) **бал, баллы;**
- б) бал, балчык;
- в) бал, балык.

6. Нокталар урынына куела торган кушымча дөрес күрсәтелгән рәтне билгеләгез. (1 балл)

Дөнья... иң зур байлык – белем. (Мәкаль)

а) -ның;

ә) -га;

б) -дан;

в) -да.

7. Без дә Тукайны яратабыз, аның шигырьләрен кызыксынып укыйбыз (С. Шакир) жөмләсендә билгеләнгән сүз –

а) төшем килешендә;

ә) иялек килешендә;

б) юнәлеш килешендә;

в) баш килештә.

8. Хәзерге заман фигыль кулланылган мәкальне билгеләгез. (1 балл)

а) Төлке төнлә йөрер, көндез йоклар.

ә) Мәктәп – белем йорты.

б) Төлке төшендә дә тавык саний.

в) Мәскәү бер көндә төзелмәгән.

9. Жөмләнең төре дөрес күрсәтелгән рәтне билгеләгез. (1 балл)

Ялкауның көн дә башы авырта. (Мәкаль)

а) хикәя;

ә) сорау;

б) боеру;

в) тойгылы.

10. Бүген без сокланып карый торган Казан Кремле – бик борынгы корылма жөмләсендә **БОРЫНГЫ** сүз –

а) ия;

ә) хәл;

б) тәмамлык;

в) аергыч.

11. Басымы соңгы ижеккә **төшмәгән** сүзне билгеләгез. (1 балл)

Имән чикләвеге алмагач төбенә тәгәрәми. (Мәкаль)

а) имән;

ә) чикләвеге;

б) алмагач;

в) тәгәрәми.

12. Кайсы рәттә һәрбер сүз баш хәрефтән язылырга тиеш? (1 балл)

а) кыз, авыл, шәһәр;

ә) казан, мәскәү, габдулла;

б) галиев, укучы, мәктәп;

в) елга, диңгез, сара.

13. Фигыль нәрсәне белдерә? (1 балл)

а) предметның билгесен;

ә) предметны;

б) предметның эшен;

в) предметның хәлен.

14. Керпе сүзенә түбәндәге кушымчаларның кайсысын ялгарга кирәк? (1 балл)

а) -дан;

ә) -дән;

в) -тан;

г) -тән;

15. Нәрсә ул жанландыру?(1 балл)

а) әдәби әсәрләрдә жансыз, тере булмаган предметларны тере итеп күрсәтү, кешеләштерү алымы;

ә) бик күп табигый күренешләргә күрсәтү алымы;

б) табигать һәм сәнгать телен сынландыру алымы;

в) әкиятләрдәге геройларның сөйләшүе;

16. Г.Тукайның туган көне кайчан? (1 балл)

а) 1 апрель;

ә) 15 февраль;

б) 26 апрель;

в) 9 май;

17. Муса Жәлил кем ул? (1 балл)

а) язучы;

ә) герой-шагыйрь;

б) композитор;

в) рәссам;

18. Мәкальне дәвам ит. (1 балл)

Кош канаты белән,

а) кеше дуслары белән көчле;

ә) иптәшен үзеңнән яхшы булсын;

б) дустан булмаса эзлә;

в) берсе дә туры килми.

19. Шигырьдән өзекне укы һәм авторын билгелә. (1 балл)

“— Ник газәпыйсың болай син,

мин әле бик кечкенә;

Мин туганга тик ике айлап булыр йә өч кенә.”

а) Роберт Миңнуллин;

ә) Габдулла Тукай;

б) Шәүкәт Галиев;

в) Муса Жәлил.

20. Жәй башында кайсы бәйрәм була? (1 балл)

а) Сабан туге;

ә) Әниләр бәйрәме;

б) Ватанны саклаучылар бәйрәме;

в) Сөмбелә бәйрәме.

II. Нокталар урынына бармак “атамаларын” языгыз. (5 балл)

Баш бармак баш кашый,

Имән бармак имән ташый,

Урта бармак утын яра,

Атсыз бармак ат куа,

Чәнги бармак чәй эчә.

III. Сүзләрне татар теленә тәржемә итеп языгыз. (10 балл)

Снеговик – **Кар бабай** коньки – **тимераяк**

Дед Мороз – **Кыш бабай** ворота – **капка**

Снегурочка – **Кар кызы** клюшка – **кәшәкә**

лыжи – **чаңгы** шайба – **шәйба**

санки – **чана** вратарь – **капкачы**